

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

VIII. volebné obdobie

Číslo: CRD-1651/2021

680

N á v r h

poslancov Národnej rady Slovenskej republiky
Petra PELLEGRINIHO, Denisy SAKOVEJ, Richarda RAŠIHO, Erika TOMÁŠA
a Matúša ŠUTAJ EŠTOKA

n a p r i j a t i e

uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky k Deklarácii 1. septembra

Predkladajú:

Peter Pellegrini	v. r.
Denisa Saková	v. r.
Richard Raši	v. r.
Erik Tomáš	v. r.
Matúš Šutaj Eštok	v. r.

Bratislava september 2021

NARODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

VIII. volebné obdobie

N á v r h

UZNESENIE

Národnej rady Slovenskej republiky

z.....2021

k Deklarácií 1. septembra

Národná rada Slovenskej republiky

S c h v a ľ u j e

Deklaráciu 1. septembra.

DEKLARÁCIA 1. SEPTEMBRA

My, volení zástupcovia občanov Slovenskej republiky,

ctiac si ústavu, zákony i ústavnú tradíciu,
presadzujúc zásady demokratického a právneho štátu a
plne rešpektujúc pravidlá parlamentnej demokracie,
hlásime sa na Deň ústavy k základným pilierom slovenskej demokratickej štátnosti
a svoj postoj vyjadrujeme v tejto deklarácii:

Referendum je plne ústavným, demokratickým a legitímnym nástrojom na
presadzovanie vôle ľudu. Spolu s možnosťou voliť vo všetkých druhoch volieb
predstavuje referendum pre ľudí najvyššiu formu vyjadrenia osobného slobodného
občianskeho a politického názoru.

Ústava Slovenskej republiky musí jasne a nespochybniteľne definovať zákonné
podmienky vykonania referenda. Je povinnosťou Národnej rady Slovenskej republiky
ako zákonodarného zboru právo upraviť znenie ústavy tak, aby možnosť uskutočnenia
referenda nevyvolávala žiadne pochybnosti.

Vôľa občanov Slovenskej republiky, vyjadrená ústavou požadovaným počtom
podpisov pod petíciou za vypísanie referenda, nesmie byť ignorovaná a jej naplnenie
nesmie byť bezdôvodne odkladané. Ústavní činitelia musia konať tak, aby sa
referendum, o ktoré požiadal dostatočný počet občanov, čo v najkratšom možnom
čase uskutočnilo.

Vôľa občanov Slovenskej republiky, vyjadrená platnými výsledkami referenda, musí
byť záväzná pre poslancov Národnej rady Slovenskej republiky. Politici musia
rešpektovať rozhodnutie občanov, pretože podľa ústavy moc pochádza z ľudu
a občania Slovenskej republiky dávajú politikom mandát na zastupovanie pri správe
vecí verejných.

Ak občan moc deleguje, má za ústavou presne vymedzených podmienok právo aj moc
odňať. Je nepripustné, aby občan počas volebného obdobia nemal žiaden nástroj na
správu vecí verejných a jeho jedinou možnosťou bolo čakať na nasledujúce voľby.
Občan a jeho slobodné právo delegovať a odnímať moc za jasne stanovených
právnych podmienok, vytvára jednotiaci hodnotový priestor, pre politické strany
rôzneho politického zamerania a hodnôt. Prihlásenie sa k tejto základnej hodnote
vracia slovenskú demokraciu opäť bližšie k ľuďom, ktorí nesú aj zodpovednosť za
svoje rozhodnutie.

Tieto zásady sa zaväzujeme presadzovať všetkými svojimi silami z úcty k slovenským
občanom ako jediným nositeľom moci v Slovenskej republike.

V Bratislave, 1. septembra 2021.

Odôvodnenie

V podmienkach zastupiteľskej demokracie predstavuje referendum elementárny nástroj výkonu zákonodarnej moci. Ľud môže zákonodarnú moc vykonávať prostredníctvom volených zástupcov alebo priamo – prostredníctvom referenda. Tieto dva spôsoby výkonu zákonodarnej moci sú si rovné a oba fungujú samostatne, nezávisle od seba.

Občania Slovenskej republiky vyjadrili svoju vôľu využiť inštitút referenda ako nástroj priamej demokracie, ktorý umožňuje, aby ľud vykonával štátnu moc. Keďže občania delegujú svoju moc na zástupcov ľudu, majú legitímne právo moc aj odňať za ústavou predpokladaných podmienok. Z dôvodu legislatívnych nejasností však predmetné referendum po náleze Ústavného súdu SR nebolo vyhlásené. Aj táto skutočnosť dopomohla k postupnému strácaniu dôvery občanov v štát a do budúcnosti môže spôsobiť nenapraviteľné dôsledky pre výkon a dodržiavanie suverenity ľudu, demokracie a demokratickej legitimacy. Štát a jeho ústavní činitelia sú povinní získať späť stratenú dôveru ľudu a umožniť mu bez akýchkoľvek prekážok vykonávať svoje ústavné práva, ako originálnemu zdroju štátnej moci.

Predložený návrh uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky deklaruje, že Národná rada Slovenskej republiky si ctí referendum a všetky princípy, na ktorých tento inštitút stojí. Zákonodarcovia bez ohľadu na politickú príslušnosť v ňom vyjadrujú záväzok umožniť ľudu vykonať referendum v čo najkratšom možnom čase a vrátiť tak dôveru občanov v štát a vo význam demokratických princípov riadenia štátu.